ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 22. decembra 2008 *

Vo veci C-336/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Hannover (Nemecko) zo 14. júna 2007 a doručený Súdnemu dvoru 19. júla 2007, ktorý súvisí s konaním:

Kabel Deutschland Vertrieb und Service GmbH & Co. KG

proti

Niedersächsische Landesmedienanstalt für privaten Rundfunk,

za účasti:

Norddeutscher Rundfunk,

Zweites Deutsches Fernsehen,

* Jazyk konania: nemčina.

ARTE GEIE,

Bloomberg LP,

Mitteldeutscher Rundfunk,

MTV Networks Germany GmbH, právny nástupca VIVA Plus Fernsehen GmbH,

VIVA Music Fernsehen GmbH & Co. KG,

MTV Networks Germany GmbH, právny nástupca MTV Networks GmbH & Co. oHG,

Westdeutscher Rundfunk,

RTL Television GmbH,

RTL II Fernsehen GmbH & Co. KG,

VOX Film und Fernseh-GmbH & Co. KG,

RTL Disney Fernsehen GmbH & Co. KG,

SAT. 1 Satelliten-Fernsehen GmbH a i.,

Regio.TV GmbH,

Eurosport SA,

TM-TV GmbH & Co. KG,

ONYX Television GmbH,

Radio Bremen,

Hessischer Rundfunk,

Nederland 2,

Hamburg 1 Fernsehen Beteiligungs GmbH & Co. KG,

Turner Broadcasting System Deutschland GmbH,

n-tv Nachrichtenfernsehen GmbH & Co. KG,

Bayerischer Rundfunk,

Deutsches Sportfernsehen GmbH,

NBC Europe GmbH,

BBC World,

Mediendienst Borkum — Kurverwaltung NSHB Borkum GmbH,

Friesischer Rundfunk GmbH,

Home Shopping Europe GmbH & Co. KG,

Euro News SA,

Reise-TV GmbH & Co. KG,

SKF Spielekanal Fernsehen GmbH,

TV 5 Europe,

DMAX TV GmbH & Co. KG, predtým XXP TV — Das Metropolenprogramm GmbH & Co. KG,

RTL Shop GmbH,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts, sudcovia T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (spravodajca) a J. Malenovský,

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: R. Şereş, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. októbra 2008,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Kabel Deutschland Vertrieb und Service GmbH & Co. KG, v zastúpení: H.-J. Niemeyer a W. Spoerr, Rechtsanwälte,

— Niedersächsische Landesmedienanstalt für privaten Rundfunk, v zastúpení: A. Fischer, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci C. Krebs, justitiar,

— DMAX TV GmbH & Co. KG, predtým XXP TV — Das Metropolenprogramm GmbH & Co. KG, v zastúpení: A. Luedtke a P. Kempermann, Rechtsanwälte,

— Eurosport SA, v zastúpení: M. Schmittmann, Rechtsanwalt,

— Home Shopping Europe GmbH & Co. KG, v zastúpení: R. Schütz, Rechtsanwalt,

— Norddeutscher Rundfunk, v zastúpení: H. Brendel, justitiar, za právnej pomoci W. Hahn, Rechtsanwalt,

— MTV Networks Germany GmbH, právny nástupca VIVA Plus Fernsehen GmbH a i., v zastúpení: J. Kreile, Rechtsanwalt,

— SAT. 1 Satelliten-Fernsehen GmbH a i., v zastúpení: C. Wagner a A. Gründwald, Rechtsanwälte,

— Westdeutscher Rundfunk, v zastúpení: E.-M. Michel a M. Libertus, justitiare,

— TM-TV GmbH & Co. KG, v zastúpení: E. Freifrau von Weichs, Rechtsanwältin,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a J. Möller, splnomocnení zástupcovia,

— belgická vláda, v zastúpení: T. Materne, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci A. Berenboom a A. Joachimowicz, avocats,

— Írsko, v zastúpení: D. O'Hagan, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci A. Collins, SC, a N. Cahill, barrister,

— švédska vláda, v zastúpení: A. Falk, splnomocnená zástupkyňa,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: V. Jackson, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci M. Gray, barrister,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: A. Nijenhuis a G. Braun, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na prejudiciálne konanie sa týka výkladu článku 31 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) (Ú. v. ES L 108, s. 51; Mim. vyd. 13/029, s. 367).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Kabel Deutschland Vertrieb und Service GmbH & Co. KG (ďalej len „Kabel Deutschland“) a Niedersächsische Landesmedienanstalt für privaten Rundfunk (Mediálny úrad spolkovej krajiny Dolné Sasko pre súkromné vysielanie, ďalej len „NLM“), ktorého predmetom je skutočnosť, že tento úrad uložil uvedenej spoločnosti povinnosť, aby prostredníctvom analógových káblových sietí poskytovala prenos televíznych programov niektorých vysielateľov určených NLM.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

Smernica 2002/21/ES

3 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349, ďalej len „rámcová smernica“) vo svojich odôvodneniach č. 5 a 6 stanovuje:

„5. Konvergencia telekomunikácií, médií a sektora informačných technológií znamená, že všetky prenosové siete a služby by mali byť zastrešované jedným regulačným rámcom. Tento regulačný rámec pozostáva z tejto smernice a zo... [smernice univerzálnej služby]… (ďalej len ‚špecifické smernice‘). Je potrebné oddeliť reguláciu prenosu od regulácie obsahu. Tento rámec sa preto nevzťahuje na obsah služieb poskytovaných prostredníctvom elektronických komunikačných sietí využívajúcich elektronické komunikačné služby, ako napr. vysielanie obsahu, finančné služby a niektoré služby informačnej spoločnosti, a preto nemá dopad na opatrenia prijaté na úrovni spoločenstva alebo na národnej úrovni vzhľadom na takéto služby, v súlade s právom spoločenstva, aby sa podporila kultúrna a jazyková rôznorodosť a zaistila ochrana plurality médií.... Oddelenie regulácie prenosu a regulácie obsahu nemá vplyv na zohľadnenie ich vzájomného prepojenia najmä s cieľom zabezpečenia plurality médií, kultúrnej rozmanitosti a ochrany spotrebiteľa.

6. Audiovizuálna politika a regulácia obsahu sa realizujú v súlade s cieľmi vo všeobecnom záujme ako je sloboda prejavu, pluralita médií, nestrannosť, kultúrna a jazyková rozmanitosť, sociálne dopady, ochrana spotrebiteľa a ochrana menšín....“

4 Článok 1 ods. 3 rámcovej smernice stanovuje:

„Táto smernica a špecifické smernice sa nevzťahujú na opatrenia prijaté na úrovni spoločenstva alebo na národnej úrovni v súlade s právom spoločenstva, sledujúce ciele vo všeobecnom záujme, najmä pokiaľ ide o reguláciu obsahu a audiovizuálnu politiku.“

Smernica univerzálnej služby

5 Podľa odôvodnenia č. 43 smernice univerzálnej služby „členské štáty by mali mať možnosť uložiť primerané povinnosti podnikom v rámci ich jurisdikcie v záujme legitímnych verejných politických úvah, no také povinnosti by sa mali ukladať len vtedy, keď sú potrebné na splnenie cieľov všeobecného záujmu jasne vymedzených členskými štátmi v súlade s právom spoločenstva a mali by byť proporcionálne, transparentné a pravidelne revidované…“.

6 V článku 31 tejto smernice, ktorý sa nachádza v jej kapitole IV s názvom „Záujmy a práva koncových užívateľov“, sú stanovené povinnosti prenosu („must carry“):

„1. Členské štáty môžu uložiť primerané povinnosti ‚prenosu‘ týkajúce sa prenosu špecifikovaných rádiových a televíznych vysielacích kanálov a služieb podnikom v rámci ich jurisdikcie, ktoré poskytujú elektronické komunikačné siete používané na šírenie rádiového alebo televízneho vysielania pre verejnosť, ak značný počet koncových užívateľov takých sietí ich používa ako hlavný prostriedok príjmu rádiového a televízneho vysielania. Také povinnosti sa uložia len vtedy, keď je to potrebné na splnenie jasne vymedzených cieľov všeobecného záujmu a sú proporcionálne a transparentné. Povinnosti podliehajú pravidelnej revízii.

2. Ani odsek 1 tohto článku, ani článok 3 ods. 2 smernice 2002/19/ES (Prístupová smernica) sa nedotýkajú možnosti členských štátov stanoviť prípadnú primeranú úhradu vzťahujúcu sa k opatreniam prijatým v súlade s týmto článkom, pričom zaručia, že za podobných okolností sa nebude uplatňovať žiadna diskriminácia pri zaobchádzaní s podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete. Ak sa taká úhrada poskytne, členské štáty zabezpečia, aby sa uplatňovala proporcionálnym a transparentným spôsobom.“

Vnútroštátna právna úprava

7 Na základe § 52 a § 53 štátnej dohody o retransmisii a telemédiách (Rundfunkstaatsvertrag) z 31. augusta 1991 v znení zmien a doplnení ôsmeho dodatku k štátnej dohode

o retransmisii (Achter Rundfunkänderungsstaatsvertrag) z 8. a 15. októbra 2004 (ďalej len „RStV“) bol do vnútroštátneho práva Spolkovej republiky Nemecko prebratý článok 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby.

8 Pokiaľ ide o vysielanie televíznych programov prostredníctvom analógovej káblovej siete, § 52 ods. 1 RStV stanovuje:

„Na základe právneho poriadku spolkových krajín je v rámci existujúcich technických možností povolená simultánna a nezmenená retransmisia televíznych programov, ktoré možno prijímať na území celej spolkovej republiky a ktoré sa v súlade s právnymi predpismi vysielajú v Európe na základe európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii. Retransmisiu televíznych programov možno pozastaviť na základe ustanovení európskeho práva v oblasti vysielania. Spolkové krajiny môžu prijímať predpisy upravujúce používanie analógových kanálov len vtedy, ak je to potrebné na dosiahnutie presne vymedzených cieľov vo verejnom záujme. Môže ísť najmä o prípady, keď treba zaručiť pluralitu médií a ich organizáciu na základe požiadavky plurality názorov. Podrobnosti, najmä poradie žiadateľov pri prideľovaní káblových kanálov, upravia právne predpisy spolkových krajín.“

9 § 53a RStV stanovuje:

„§ 52 a § 53 podliehajú pravidelnému preskúmaniu každé tri roky, prvýkrát 31. marca 2007, v súlade s článkom 31 ods. 1 smernice [univerzálnej služby].“

10 V spolkovej krajine Dolné Sasko zákon o médiách (Niedersächsisches Mediengesetz) z 1. novembra 2001, vo svojom znení zo 6. septembra 2005 (ďalej len „NMedienG“),

ktoré je uplatniteľné na spor vo veci samej, upravuje retransmisiu vysielacích služieb a poskytovanie mediálnych služieb prostredníctvom analógovej káblovej siete.

11 Prideľovanie kanálov v rámci analógovej káblovej siete stanovuje § 37 ods. 1, 2 a 7 NMedienG, ktorý znie:

„1. Analógová káblová sieť musí umožňovať minimálne príjem tých televíznych programov, ktoré môžu byť podľa tohto zákona prenášané terestriálne alebo káblom alebo ktoré sa vysielajú podľa iného zákona spolkovej krajiny Dolné Sasko. Pokiaľ majú kanály v rámci káblovej siete odlišný technický rozsah, programy uvedené v prvej vete musia byť súčasťou programovej ponuky s najväčším rozsahom. Pokiaľ ide o prenos občianskeho vysielania, prvá a druhá veta sa použije len na územia uvedené v § 28 ods. 1....

2. Ak v káblovej sieti nie je dostatok kanálov pre ostatné televízne programy, [NLM] určí poradie priority pre prideľovanie kanálov televíznym programom, ktoré neboli zohľadnené podľa odseku 1. Primerane sa pritom prihliada na mediálne služby na základe dohody o mediálnych službách (Staatsvertrag über Mediendienste). Rozhodujúcou skutočnosťou pre pridelenie je podiel jednotlivých programov alebo služieb na rozmanitosti ponuky v káblovej sieti, pričom treba prihliadať na potrebu informovania v regiónoch alebo na územiach presahujúcich hranice spolkovej krajiny.

…

7. Na žiadosť území vymedzených v § 28 ods. 1 sú kábloví prevádzkovatelia povinní zdarma poskytnúť až jeden televízny kanál a jeden rádiový kanál vysielateľovi programov občianskej televízie, ktorý získal licenciu na vysielanie na týchto územiach.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

12 Kabel Deutschland prevádzkuje v spolkovej krajine Dolné Sasko káblové siete, ktoré sú jeho vlastníctvom. V týchto sieťach je 32 kanálov, ktoré sú trvalo použiteľné pre analógové vysielanie dostupné v týchto sieťach.

13 37 vedľajších účastníkov konania vo veci samej vykonáva činnosť vysielateľov televíznych programov alebo poskytovateľov mediálnych služieb („telemédiá“), pričom traja z nich prevádzkujú služby telenákupu (ďalej len „vysielatelia“). Všetci vysielatelia poskytujú prístup k svojim televíznym kanálom alebo mediálnym službám prostredníctvom káblových sietí Kabel Deutschland. V niektorých častiach Dolného Saska sa niektoré televízne kanály alebo služby vysielajú aj prostredníctvom terestriálnej siete podľa normy DVB—T (Digital Video Broadcasting Terrestrial).

14 Rozhodnutím z 19. septembra 2005 NLM, ako orgán príslušný pre uvedenú spolkovú krajinu, rozdelil 32 televíznych kanálov v rámci analógovej káblovej siete Kabel Deutschland takto: 18 kanálov pridelil vysielateľom, ktorých kanály boli v NMedienG označené ako „špecifické kanály“, pokiaľ sa už vysielali podľa DVB-T; ďalší kanál bol pridelený čiastočne Bürgerfernsehen (občianska televízia), rovnako ako vysielateľovi špecifického kanála podľa uvedeného zákona na vymedzenom území; pokiaľ ide o 13

zostávajúcich kanálov, vzhľadom na to, že žiadateľov bolo viac ako kanálov, NLM pristúpil podľa § 37 ods. 2 NMedienG k prideľovaniu podľa priority jednotlivých vysielateľov.

15 Tento režim používania káblovej siete viedol k využitiu všetkých kanálov, ktoré boli k dispozícii v rámci analógovej káblovej siete Kabel Deutschland.

16 Spoločnosť Kabel Deutschland podala žalobu na Verwaltungsgericht Hannover proti rozhodnutiu z 19. septembra 2005, v ktorej namietala, že ustanovenia NMedienG týkajúce sa využívania analógovej káblovej siete sú nezlučiteľné s článkom 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby. Podľa tejto spoločnosti povinnosť začleniť do jej analógovej káblovej siete televízne kanály niektorých vysielateľov, ktorú jej NLM uložil, treba považovať za nezákonnú z toho dôvodu, že tieto kanály sa už vysielajú na veľkej časti územia Dolného Saska prostredníctvom normy DVB-T, a preto by mali byť k dispozícii tým istým koncovým užívateľom. Kabel Deutschland zdôraznila, že rovnako nezákonná je aj povinnosť využívania celkovej kapacity jej analógových káblových sietí, ak — ako v danom prípade — je viac žiadateľov ako dostupných analógových kanálov.

17 Okrem toho 19. apríla 2007 NLM nahradil rozhodnutie z 19. septembra 2005 analogickým rozhodnutím, ktoré takisto smerovalo k využívaniu celkovej kapacity analógovej káblovej siete Kabel Deutschland. Okrem zmeny týkajúcej sa niektorých vysielateľov má toto rozhodnutie rovnaký obsah ako predchádzajúce rozhodnutie a okrem toho bolo aj predmetom žaloby, ktorú spoločnosť Kabel Deutschland podala v novom konaní, ktoré bolo na návrh účastníkov konania zastavené.

18 Za týchto okolností Verwaltungsgericht Hannover, ktorý mal pochybnosti o zlučiteľnosti povinnosti uloženej spoločnosti Kabel Deutschland podľa § 37 NMedienG, najmä čo sa týka primeraného a náležitého charakteru tejto povinnosti, s článkom 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je ustanovenie ako § 37 ods. 1 [NMedienG] zlučiteľné s článkom 31 ods. 1 [smernice univerzálnej služby], ak je prevádzkovateľ káblovej siete nútený zaradiť do svojej ponuky na viac ako polovicu kanálov, ktoré sa nachádzajú v jeho sieťach a sú trvalo použiteľné pre analógové vysielanie, programy, ktoré — hoci nepokrývajú celú spolkovú krajinu Dolné Sasko — sú už vysielané terestriálne podľa normy DVB-T?

2. Je ustanovenie ako § 37 ods. 1 [NMedienG] zlučiteľné s článkom 31 ods. 1 [smernice univerzálnej služby], ak je prevádzkovateľ káblovej siete nútený zaradiť do svojej ponuky v rámci analógovej káblovej siete televízne programy aj v tých oblastiach spolkovej krajiny, v ktorých koncový užívateľ kábla už môže tieto televízne programy prijímať terestriálne podľa normy DVB-T prostredníctvom terestriálnej antény a dekodéra?

3. Má sa pojem ‚televízne služby' v zmysle článku 31 ods. 1 prvej vety [smernice o univerzálnej službe] vykladať tak, že zahŕňa poskytovateľov mediálnych alebo telemediálnych služieb, napríklad telenákupu?

4. Je ustanovenie ako § 37 ods. 2 [NMedienG] zlučiteľné s článkom 31 ods. 1 [smernice univerzálnej služby], ak v prípade nedostatku kanálov má príslušný vnútroštátny orgán určiť poradie priority žiadateľov, ktoré vedie k využitiu všetkých dostupných kanálov prevádzkovateľa káblovej siete?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej, druhej a štvrtej otázke

19 Svojou prvou, druhou a štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmavať spoločne, sa vnútroštátny súd v zásade pýta, či sa článok 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby má vykladať tak, že mu odporuje vnútroštátna právna úprava, ako je tá vo veci samej, ktorá na jednej strane prevádzkovateľom káblových sietí ukladá povinnosť začleniť do svojich analógových káblových sietí všetky televízne programy a služby, ktoré sa už vysielajú terestriálne, čo vedie k tomu, že sa využíva viac než polovica kanálov dostupných v tejto sieti, a na druhej strane v prípade nedostatku kanálov ukladá určenie poradia priority žiadateľov, ktoré vedie k využitiu všetkých dostupných kanálov danej siete.

20 Na úvod treba uviesť, že smernica univerzálnej služby je súčasťou spoločného právneho rámca pre odvetvie telekomunikácií, médií a informačných technológií, ktorý bol zavedený rámcovou smernicou a špecifickými smernicami, medzi ktoré patrí aj

smernica o univerzálnej službe, ako to vyplýva aj z piateho odôvodnenia rámcovej smernice. Na účely výkladu ustanovení smernice univerzálnej služby preto treba prihliadať aj na tento právny rámec.

21 Podľa článku 31 ods. 1 univerzálnej smernice členské štáty môžu uložiť primerané povinnosti prenosu („must carry“) týkajúce sa prenosu špecifikovaných rádiových a televíznych vysielacích kanálov a služieb podnikom, ktoré poskytujú elektronické komunikačné siete používané na šírenie rádiového alebo televízneho vysielania pre verejnosť, ak značný počet koncových užívateľov takých sietí ich používa ako hlavný prostriedok príjmu rádiového a televízneho vysielania. Toto ustanovenie ďalej hovorí, že také povinnosti sa uložia len vtedy, keď je to potrebné na splnenie jasne vymedzených cieľov všeobecného záujmu, a musia byť proporcionálne a transparentné.

22 Aby členské štáty mohli uložiť tieto povinnosti „must carry“, prvá veta uvedeného ustanovenia vyžaduje, aby boli presne špecifikované televízne kanály a aby značný počet koncových užívateľov používal siete elektronickej komunikácie ako hlavný prostriedok príjmu televízneho vysielania.

23 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že analógová káblová sieť v prejednávanej veci spĺňa uvedenú podmienku vzhľadom na to, že v Nemecku tento spôsob prenosu zahŕňa približne 57 % domácností, a teda predstavuje najčastejšie používaný spôsob prenosu.

24 Pokiaľ ide o špecifický charakter kanálov, ktoré môžu využívať status „must carry“, z článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby vyplýva, že členské štáty musia konkrétne určiť, ktoré kanály môžu tento status využívať.

25 V tejto súvislosti treba uviesť, že podľa § 37 ods. 1 NMedienG analógová káblová sieť musí umožňovať minimálne príjem tých televíznych programov, ktoré možno podľa tohto zákona vysielať terestriálne. Podľa odseku 2 tohto istého § v rozhodnutí, ktoré má príslušný orgán prijať, sa prostredníctvom stanovenia poradia priority žiadateľov určia kanály, ktoré prevádzkovateľ káblovej siete musí vysielať. Tieto ustanovenia teda konkrétne stanovujú, ktorým kanálom sa status „must carry“ pridelí.

26 Samotná skutočnosť, že vnútroštátna právna úprava vedie k tomu, že káblový prevádzkovateľ musí na jednej strane vyhradiť viac než polovicu svojich ponúkaných kanálov na programy, ktoré sa už vysielajú terestriálne, a na druhej strane poskytnúť kanály, ktoré má ešte k dispozícii, na vysielanie zvolených programov podľa poradia priority, ktoré vypracoval príslušný orgán, nebráni tomu, aby sa tieto povinnosti považovali za také, ktoré sa týkajú prenosu „špecifikovaných“ televíznych kanálov v zmysle článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby. Vzhľadom na to, že smernica vyžaduje, aby televízne kanály určené na vysielanie boli „špecifikované“, totiž nestanovuje kvantitatívnu podmienku.

27 Za týchto okolností treba konštatovať, že § 37 NMedienG je v súlade s podmienkami stanovenými v prvej vete článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby, ktoré boli uvedené už v bode 22 tohto rozsudku.

28 Pokiaľ ide o otázku proporcionality uložených povinností, ktorú položil vnútroštátny súd, treba pripomenúť, že článok 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby vyžaduje, aby tieto povinnosti boli primerané, proporcionálne, transparentné a potrebné na splnenie jasne vymedzených cieľov všeobecného záujmu.

29 Podľa odôvodnenia č. 43 smernice univerzálnej služby by totiž členské štáty mali mať možnosť uložiť primerané povinnosti prenosu podnikom v rámci ich jurisdikcie v záujme legitímnych verejných politických úvah, no také povinnosti by sa mali ukladať len vtedy, keď sú potrebné na splnenie cieľov všeobecného záujmu jasne vymedzených členskými štátmi v súlade s právom Spoločenstva, a mali by byť proporcionálne, transparentné a pravidelne revidované.

30 V článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby nie sú vymedzené ciele všeobecného záujmu, ktoré sa sledujú prostredníctvom povinnosti vysielať určité televízne kanály, a teda ich vymedzenie je vecou členských štátov v súlade s právom Spoločenstva.

31 Aby bolo možné posúdiť, ako členské štáty vymedzujú ciele vo všeobecnom záujme, a zároveň posúdiť primeranosť opatrení prijatých na splnenie takých cieľov, treba prihliadnuť na spoločnú právnu úpravu pre odvetvie telekomunikácií, médií a informačných technológií, ako už bolo uvedené v bode 20 tohto rozsudku.

32 Ako vyplýva z odôvodnenia č. 5 rámcovej smernice, treba rozlišovať medzi reguláciou prenosu a reguláciou obsahu. Podľa tohto odôvodnenia sa právny rámec Spoločenstva neuplatňuje na vysielaný obsah, a preto článok 1 ods. 3 uvedenej smernice stanovuje, že táto smernica, ako aj smernica univerzálnej služby nemajú vplyv na opatrenia prijaté na národnej úrovni v súlade s právom Spoločenstva na dosiahnutie cieľov vo všeobecnom záujme, najmä pokiaľ ide o reguláciu obsahu a audiovizuálnu oblasť. Podľa odôvodnenia č. 6 rámcovej smernice audiovizuálna politika a regulácia obsahu sa realizujú v súlade s cieľmi vo všeobecnom záujme, ako je sloboda prejavu, pluralita médií, nestrannosť, kultúrna rozmanitosť, sociálne dopady, ochrana spotrebiteľa a ochrana menšín.

33 Treba zdôrazniť najmä dôležitosť základnej slobody získavania informácií, ktorej adresátmi sú koncoví užívatelia a ktorú členské štáty zaručujú podľa článku 10 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného 4. novembra 1950 v Ríme.

34 Z toho vyplýva, že výklad článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby nemá vplyv na vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá v súlade s právom Spoločenstva smeruje k dosiahnutiu cieľov vo všeobecnom záujme, najmä pokiaľ ide o reguláciu obsahu a audiovizuálnej politiky. V súlade s týmto rozdelením právomocí článok 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby, ktorý sa nachádza v jej kapitole pod názvom „Záujmy a práva koncových užívateľov“, nezakladá pre prevádzkovateľov káblových sietí právo na voľbu kanálov, ktoré chcú vysielať, ale toto právo obmedzuje, ak existuje podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva.

35 S cieľom preskúmať proporcionalitu vysielacích povinností podľa článku 31 ods. 1 treba konštatovať, že pokiaľ ide o ciele všeobecného záujmu vymedzené spornou vnútroštátnou právnou úpravou vo veci samej, zo znenia § 37 NMedienG v spojení s § 52 ods. 1 RStV vyplýva, že táto právna úprava má za cieľ zaručiť pluralitu médií a rozmanitosť ponuky v rámci analógovej káblovej siete.

36 Ako vyplýva aj z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, cieľom § 52 ods. 1 RStV je zaručiť čo najširšiu ponuku v rámci analógovej káblovej siete a pluralitu názorov v spoločnosti, zohľadňujúc pritom regionálne osobitosti a záležitosti. § 37 NMedienG preberá tento cieľ a konkrétne vo svojom odseku 2 stanovuje, že rozhodujúcou skutočnosťou na rozdelenie kanálov podľa poradia priority je ich podiel na rozmanitosti ponuky

v káblovej sieti, pričom treba prihliadnuť na potrebu informovania v regiónoch alebo na územiach presahujúcich hranice spolkovej krajiny Dolné Sasko.

37 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že uchovanie plurality, ktorú sa usiluje zabezpečiť právna úprava vo veci samej, je spojené so slobodou prejavu, ktorá je chránená článkom 10 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a nachádza sa medzi základnými právami zaručenými právnym poriadkom Spoločenstva (pozri rozsudky z 25. júla 1991, Collectieve Antennevoorziening Gouda, C-288/89, Zb. s. I-4007, bod 23; z 3. februára 1993, Veronica Omroep Organisatie, C-148/91, Zb. s. I-487, bod 10; z 5. októbra 1994, TV 10, C-23/93, Zb. s. I-4795, bod 19, a z 13. decembra 2007, United Pan-Europe Communications Belgium a i., C-250/06, Zb. s. I-11135, bod 41).

38 Preto treba pripustiť, že vnútroštátna právna úprava vo veci samej sleduje cieľ všeobecného záujmu, keďže sa usiluje o uchovanie plurality ponuky televíznych programov v spolkovej krajine Dolné Sasko, a teda patrí do oblasti kultúrnej politiky, ktorej cieľom je chrániť v audiovizuálnom odvetví slobodu prejavu rôznych aspektov nachádzajúcich sa v tejto spolkovej krajine, najmä sociálnych, kultúrnych, jazykových (pozri v tomto zmysle rozsudok United Pan-Europe Communications Belgium a i., už citovaný, bod 42).

39 V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd pýta po prvé, či povinnosť uložená spoločnosti Kabel Deutschland podľa § 37 ods. 1 NMedienG, teda povinnosť zaradiť kanály, ktoré sa už vysielajú prostredníctvom normy DVB-T, do jeho analógovej káblovej siete, čo vedie k využívaniu viac než polovice kanálov, ktoré sú k dispozícii v tejto sieti, je proporcionálna v zmysle článku 31 ods. 1 druhej vety smernice univerzálnej služby. Vnútroštátny súd sa rovnako pýta, či prostredníctvom takého ustanovenia možno zaručiť splnenie cieľa tohto ustanovenia a či nejde nad rámec toho, čo je potrebné na jeho dosiahnutie.

40 Samotný cieľ zabezpečenia toho, aby koncoví užívatelia mali rovnakú programovú ponuku vysielanú rôznymi spôsobmi prenosu, je v rozpore s tým, aby bolo možné pripustiť, že povinnosť vysielať môže byť obmedzená, vzhľadom na skutočnosť, že v niektorých regiónoch Dolného Saska môžu koncoví užívatelia prijímať tie isté televízne kanály terestriálne. Tento cieľ navyše vyžaduje, aby počet kanálov v rámci analógovej káblovej siete, ktorých sa týka povinnosť vysielať, zodpovedal počtu kanálov vysielaných terestriálne. V prejednávanej veci by preto sporná povinnosť, ktorá vedie k využívaniu viac než polovice kanálov, mohla byť primeraná, pokiaľ sledovaný cieľ nemožno dosiahnuť za pomoci alternatívnych opatrení rovnako efektívne a s prihliadnutím na počet kanálov vysielaných terestriálne, ako aj možnosti analógovej káblovej siete.

41 Kvôli ochrane prevádzkovateľa káblových sietí pred neprimeranými a svojvoľne uloženými povinnosťami treba však na jednej strane preskúmať fungovanie mechanizmu zavedeného predmetnou právnou úpravou vo veci samej, ktorá pri stanovení vysielacej povinnosti odkazuje na kanály vysielané terestriálne, a na druhej strane preskúmať ekonomické dôsledky, ktoré z toho pre prevádzkovateľa káblových sietí vyplývajú.

42 Pokiaľ ide o odkazovací mechanizmus, ktorý táto právna úprava zavádza, treba uviesť, že Súdny dvor v súvislosti s výkladom článku 49 ES už rozhodol, že štatút „must carry“ nebude automaticky priznaný všetkým televíznym kanálom vysielaným tým istým súkromnoprávnym vysielateľom, ale musí byť prísne obmedzený len na tie, ktoré z dôvodu svojho celkového programového obsahu môžu taký cieľ dosiahnuť. Navyše počet kanálov vyhradených pre vysielateľov na základe licencie, ktorým sa tento štatút udelí, nemôže byť zjavne vyšší, ako je potrebné na dosiahnutie tohto cieľa (pozri rozsudok United Pan-Europe Communications Belgium a i., už citovaný, bod 47).

43 Treba preto preskúmať, či predmetný odkazovací mechanizmus zavedený právnou úpravou vo veci samej obsahuje také automatické priznávanie.

44 Vzhľadom na analógovú káblovú sieť § 37 ods. 1 NMedienG stanovuje, že štatút „must carry“ sa prizná tým kanálom, ktoré sa už vysielajú prostredníctvom normy DVB-T. Zo spisu, ktorý vnútroštátny súd predložil Súdnemu dvoru, vyplýva, že rozhodnutie o priznaní tohto štatútu kanálom vysielaným prostredníctvom normy DVB-T sa zakladá na kritériách pluralizmu a rozmanitosti názorov v súlade s ustanoveniami NMedienG a na základe týchto kritérií ho prijíma valné zhromaždenie NLM, ktoré je nezávislé od verejnej moci a skladá sa prevažne zo zástupcov občianskej spoločnosti.

45 Odkazovací mechanizmus teda nezavádza automatické priznávanie, ako sa uvádza v bode 41 tohto rozsudku, ale predstavuje len technický prostriedok na zabezpečenie toho, aby sa kanály vysielané terestriálne, ktoré sa takým spôsobom môžu vysielať v dôsledku toho, že prispievajú k pluralizmu a rozmanitosti názorov, vysielali aj prostredníctvom analógovej káblovej siete.

46 Pokiaľ ide o ekonomické dôsledky, ktoré pre prevádzkovateľov káblových sietí vyplývajú z uložených povinností, treba preskúmať, či sú tieto povinnosti neprimerané z toho dôvodu, že môžu brániť prevádzkovateľovi káblových sietí, aby ich splnil za ekonomicky prijateľných podmienok, prípadne so zreteľom na celkovú jeho činnosť.

47 Toto posúdenie síce patrí do právomoci vnútroštátneho súdu, no napriek tomu podľa ustálenej judikatúry Súdnemu dvoru prináleží, aby vnútroštátnemu súdu poskytol taký výklad práva Spoločenstva, ktorý by mu mohol pomôcť rozhodnúť vo veci, ktorú prejednáva, bez ohľadu na to, či oň požiadal vo svojich otázkach (pozri najmä rozsudok z 11. septembra 2007, Céline, C-17/06, Zb. s. I-7041, bod 29).

48 Preto ak vnútroštátny súd vo svojom posúdení dospeje k záveru, že povinnosti prevádzkovateľa káblových sietí uložené na základe spornej právnej úpravy sú neprimerané, musí prihliadnuť na skutočnosť, že na jednej strane prevádzkovateľ káblových sietí môže slobodne rozhodovať o používaní svojich kanálov v rámci analógovej alebo digitálnej siete, keďže nepodlieha rozhodnutiu o podobnom režime, a na druhej strane podľa článku 31 ods. 2 smernice univerzálnej služby môžu členské štáty stanoviť primeranú úhradu. V tejto súvislosti je vecou vnútroštátneho súdu, aby preveril, či sú uložené povinnosti takej povahy, že je uloženie úhrady nevyhnutné.

49 Po druhé sa vnútroštátny pýta, či článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby odporuje § 37 ods. 2 NMedienG z toho dôvodu, že príslušnému regulačnému orgánu stanovuje povinnosť, aby vzhľadom na zostávajúce kanály a v prípade nedostatku kanálov určil poradie priority žiadateľov, ktoré vedie k využitiu všetkých dostupných kanálov analógovej káblovej siete.

50 Z § 37 ods. 2 NMedienG vyplýva, že ak v káblovej sieti nie je dostatok kanálov pre ostatné televízne programy, NLM určí poradie priority na prideľovanie kanálov televíznym programom, ktoré neboli zohľadnené v odseku 1 tohto paragrafu. Rozhodujúcou skutočnosťou na pridelenie je podľa tohto ustanovenia podiel jednotlivých programov alebo služieb na rozmanitosti ponuky v káblovej sieti.

51 V tejto súvislosti treba pripustiť, že určenie poradia priority na prideľovanie zostávajúcich kanálov v rámci analógovej káblovej siete na základe toho, ako prispievajú k rozmanitosti ponuky tejto siete, je spôsobilé zaručiť splnenie cieľov všeobecného záujmu podľa uvedeného ustanovenia. Ustanovenie vnútroštátneho práva, akým je aj

§ 37 ods. 2 NMedienG, totiž predstavuje vhodný prostriedok na dosiahnutie stanoveného kultúrneho cieľa, pokiaľ v takej situácii umožňuje, aby mali televízni diváci k dispozícii pluralistickú a rozmanitú ponuku v analógovej káblovej sieti.

52 Pokiaľ ide o otázku, či tieto ciele možno na základe spornej právnej úpravy vo veci samej dosiahnuť primeraným a proporcionálnym spôsobom, treba povedať, že článok 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby nezakladá pre prevádzkovateľa káblových sietí právo vybrať si kanály na vysielanie, ale toto právo obmedzuje, ak také právo existuje na základe uplatniteľného vnútroštátneho práva.

53 V rámci audiovizuálnej politiky predmetná právna úprava poveruje príslušný orgán, aby v prípade, ak dopyt po vysielacích kanáloch prevyšuje možnosti káblovej siete, urobil výber kanálov analógovej káblovej siete spomedzi žiadateľov na základe toho, ako svojimi programami prispievajú k rozmanitosti ponuky a na základe informačných potrieb verejnosti, namiesto toho, aby samotný prevádzkovateľ káblových sietí urobil výber na základe čisto ekonomických úvah. Tento cieľ preto môže vyžadovať, aby sa všetky kanály, ktoré sú k dispozícii, využívali na vysielanie programov v rámci transparentného postupu zaručujúceho práva prevádzkovateľov káblových sietí s cieľom poskytnúť prístup k analógovej káblovej sieti čo najširšiemu okruhu žiadateľov, ktorí na to majú nárok z dôvodu vysielaných programov.

54 Pokiaľ teda sú v rámci vnútroštátnej audiovizuálnej politiky uložené povinnosti potrebné na splnenie cieľov pluralizmu a rozmanitosti médií, taká právna úprava sa v zásade nepovažuje za neprimeranú.

55 Napriek tomu, čo sa týka prípadných neprimeraných ekonomických dôsledkov vyplývajúcich z povinností zavedených vnútroštátnou právnou úpravou pre prevádzkovateľov káblových sietí, je vecou vnútroštátneho súdu, aby preskúmal, či také dôsledky môžu brániť tomu, aby prevádzkovateľ káblových sietí splnil svoje povinnosti za ekonomicky prijateľných podmienok, prípadne so zreteľom na jeho celkovú činnosť.

56 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú, druhú a štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby sa má vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje vnútroštátna právna úprava, ako je právna úprava vo veci samej, ktorá prevádzkovateľom káblových sietí ukladá povinnosť zaradiť do svojich analógových káblových sietí televízne programy a služby, ktoré sa už vysielajú terestriálne, čo vedie k tomu, že sa využíva viac než polovica kanálov dostupných v tejto sieti, a ktorá stanovuje poradie priority žiadateľov v prípade nedostatku kanálov, čo vedie k využitiu všetkých dostupných kanálov danej siete, za predpokladu, že tieto povinnosti nemajú neprimerané ekonomické dôsledky, čo však prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.

O tretej otázke

57 Touto otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či služby telemédií, napríklad telenákup, patria pod pojem „televízne služby“ v zmysle článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby.

58 V prvom rade treba konštatovať, že uvedené ustanovenie neobsahuje vymedzenie pojmu „televízne služby“. Aby ho bolo možné vykladať, treba preskúmať jeho znenie a jeho cieľ z hľadiska účelu smernice univerzálnej služby.

59 Podľa článku 31 ods. 1 uvedenej smernice členské štáty môžu uložiť primerané povinnosti prenosu týkajúce sa prenosu špecifikovaných rádiových a televíznych vysielacích kanálov alebo služieb podnikom, ktoré poskytujú elektronické komunikačné siete. V tejto súvislosti sa znenie tohto ustanovenia týka vo všeobecnosti rádiových a televíznych kanálov a služieb bez toho, aby bližšie spresňovalo, pre aký druh služieb možno tieto povinnosti uložiť, najmä bez výslovného stanovenia, či aj služby telemédií môžu využívať status „must carry“.

60 Toto ustanovenie sa totiž netýka obsahu kanálov a televíznych služieb, ale v skutočnosti upravuje ich prenos prostredníctvom telekomunikačných sietí.

61 Toto konštatovanie vyplýva aj zo znenia odôvodnenia č. 43 smernice univerzálnej služby, podľa ktorého členské štáty ukladajú niektoré povinnosti prenosu na sieťach šíriacich rádiové alebo televízne vysielanie pre verejnosť.

62 Z článku 31 ods. 1 uvedenej smernice a z cieľa, ktorý toto ustanovenie sleduje, preto vyplýva, že normotvorca Spoločenstva sa zdržal uloženia akýchkoľvek obmedzení povinnosti „must carry“, pokiaľ ide o obsah televíznych služieb.

63 V druhom rade treba uviesť, že Súdny dvor už mal príležitosť preskúmať pojem „služby televízneho vysielania“ v zmysle smernice Rady 89/552/EHS z 3. októbra 1989 o koordinácii určitých ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení v členských štátoch týkajúcich sa vykonávania činností televízneho vysielania (Ú. v. ES L 298, s. 23; Mim. vyd. 06/001, s. 224), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 97/36/ES z 30. júna 1997 (Ú. v. ES L 202, s. 60; Mim. vyd. 06/002, s. 321, ďalej len „smernica 89/552“).

64 Vo svojom rozsudku z 2. júna 2005, Mediakabel (C-89/04, Zb. s. I-4891), totiž Súdny dvor rozhodol, že služba sa týka „televízneho vysielania“ stanoveného v článku 1 písm. a) smernice 89/552, ak pozostáva z prvotného prenosu televíznych programov, ktoré sú určené verejnosti, to znamená neurčitému počtu potenciálnych televíznych divákov, ktorým sa simultánne vysiela rovnaký obraz. Rozhodujúcim kritériom uvedeného pojmu je v tejto súvislosti vysielanie televíznych programov „určených verejnosti“, v dôsledku čoho sa pri analýze uprednostňuje hľadisko poskytovateľa služieb. Súdny dvor rovnako rozhodol, že technika prenosu obrazu nie je pri tomto posúdení určujúcou skutočnosťou.

65 Treba teda uviesť, že služby telemédií, ako napríklad telenákup, vysielané prostredníctvom rôznych elektronických komunikačných sietí, sú bez ohľadu na používanú techniku prenosu „určené verejnosti“. Z toho vyplýva, že tieto služby sú „službami televízneho vysielania“ v zmysle smernice 89/552.

66 Túto analýzu možno použiť na pojem „televízne služby“ v zmysle článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby. Ako už bolo uvedené v bodoch 52 a 53 tohto rozsudku, účelom tohto ustanovenia totiž nie je vymedzenie uvedených služieb, ale regulácia ich prenosu prostredníctvom uloženia povinností „must carry“. Preto sú služby telemédií, medzi ktoré patrí aj telenákup, televíznymi službami v zmysle uvedeného ustanovenia a patria do jeho pôsobnosti.

67 Služby telemédií, ako sú televízne služby, sa však môžu spájať s povinnosťou „must carry“, uloženou členskými štátmi, len v tom prípade, ak spĺňajú podmienky článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby, ako je uvedené v bodoch 22 a 26 tohto rozsudku.

68 Vnútroštátny súd musí posúdiť, či sú také podmienky splnené vzhľadom na celkové okolnosti prejednávanej veci.

69 Na tretiu otázku treba odpovedať v tom zmysle, že pojem „televízne služby“ v zmysle článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby zahŕňa služby telemédií, medzi ktoré patrí aj telenákup, za predpokladu, že podmienky tohto ustanovenia sú splnené, čo však prislúcha posúdiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

70 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 31 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) sa má vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje vnútroštátna právna úprava, ako je právna úprava vo veci samej, ktorá prevádzkovateľom káblových sietí ukladá povinnosť zaradiť do svojich analógových káblových sietí televízne programy a služby, ktoré sa už vysielajú terestriálne, čo vedie k tomu, že sa využíva viac než polovica kanálov dostupných v tejto sieti, a ktorá stanovuje poradie priority žiadateľov v prípade nedostatku kanálov, čo vedie k využitiu všetkých dostupných kanálov danej siete, za predpokladu, že tieto povinnosti nemajú neprimerané ekonomické dôsledky, čo však prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.**

2. **Pojem „televízne služby“ v zmysle článku 31 ods. 1 smernice 2002/22 zahŕňa služby vysielateľov televíznych programov alebo poskytovateľov mediálnych služieb, medzi ktoré patrí aj telenákup, za predpokladu, že sú splnené podmienky tohto ustanovenia, čo však prislúcha posúdiť vnútroštátnemu súdu.**

Podpisy